CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Збірка містить інформацію, юридично захищену до початку екзамену.

ЗАПОВНЮЄ ЕКЗАМЕНОВАНИЙ

КОД | **PESEL**

Місце для наліпки.
Перевір, чи код на наліпці це **E-100**.
Якщо так – приклей наліпку.
Якщо ні – повідом учителя.

Екзамен на атестат зрілості ***Формула 2015***

ПОЛЬСЬКА МОВА

ЗБІРКА **2**

Базовий рівень
Твір

Позначення збірки
EPOU-P2-**100**-2405

ЗАПОВНЮЄ ГРУПА СПОСТЕРІГАЧІВ
Uprawnienia zdającego do:
☐ dostosowania zasad oceniania.

ДАТА: **7 травня 2024 р.**

ПОЧАТОК: **9:00**

ЧАС ВИКОНАННЯ: **до 255 хвилин**

(всього на написання тесту та твору)

МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ: **50**

Перед початком роботи зі збіркою екзаменаційних завдань

1. Перевір, чи ти отримав/отримала від учителя **дві правильні збірки екзаменаційних завдань**, тобто збірки згідно з **відповідною формулою**, з **відповідного предмета** на **відповідному рівні**, позначені 1 і 2: одну з тестом, другу з твором.
2. Якщо ти отримав/отримала **неправильні** збірки, то негайно повідом учителя. Не розпаковуй їх.
3. Якщо ти отримав/отримала **правильні** збірки, то розпакуй їх, коли вчитель дасть таку вказівку. Ознайомся з інструкцією на сторінці 2.

Układ graficzny
© CKE 2022

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy ten arkusz egzaminacyjny (z wypracowaniem) zawiera 15 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie arkusza oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. W wyznaczonym miejscu zapisz numer tematu wybranego do realizacji.
4. Wypracowanie zapisz w języku polskim w miejscu na to przeznaczonym.
5. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Możesz korzystać ze słownika ortograficznego i słownika poprawnej polszczyzny.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

Інструкція для екзаменованого

1. Перевір, чи ця збірка екзаменаційних завдань (з твором) складається з 15 сторінок. Якщо сторінок не вистачає, то повідом про це головному спостерігачеві.
2. На першій сторінці та на бланку відповідей напиши свій номер PESEL і приклей наліпку з кодом.
3. У відведеному місці запиши номер теми твору, яку ти обираєш.
4. Запиши твір польською мовою у відведеному для цього місці.
5. Пиши розбірливо. Користуйся кульковою/чорнильною ручкою лише з чорним стрижнем/чорнилом.
6. Не використовуй коректор, помилкові записи чітко закреслюй.
7. Пам’ятай, що записи в чернетці не будуть оцінюватися.
8. Ти можеш користуватися орфографічним словником та словником правильного слововживання.
9. Не пиши жодних символів у частині, відведеній для екзаменатора.

Zadanie 12. (0–50) / Завдання 12. (0–50)

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie.

Вибери одну тему і напиши твір.

Temat 1. Bunt czy pokora – którą postawę życiową powinien wybrać człowiek, by uczynić świat lepszym? Rozważ problem i uzasadnij swoje zdanie, odwołując się do fragmentu *Dziadów* cz. III, całego utworu Adama Mickiewicza oraz do wybranego tekstu kultury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 wyrazów.

Тема 1. Бунт чи смиренність – яку життєву позицію повинна обрати людина, щоб зробити світ кращим? Поміркуй над проблемою й обґрунтуй свою думку, звертаючись до уривка з ч. III твору «Дзяди», всього твору Адама Міцкевича та до вибраного тексту культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів.

Adam Mickiewicz

***Dziady* cz. III**

SCENA III

[…]

KONRAD

Dźwigasz mię! – ktoś ty? – strzeż się, sam spadniesz w te doły.
Podaje rękę – lećmy – w górę jak ptak lecę –
Mile oddycham wonią – promieniami świecę.
Któż mi dał rękę? – dobrzy ludzie i anioły;
Skądże litość, wam do mnie schodzić do tych dołów?
Ludzie? – Ludźmi gardziłem, nie znałem aniołów.

KS. PIOTR

Módl się, bo strasznie Pańska dotknęła cię ręka.
Usta, którymiś wieczny Majestat obraził,
Te usta zły duch słowy szkaradnymi skaził;
Słowa głupstwa, najsroższa dla mądrych ust męka,
Oby ci policzone były za pokutę.
Obyś o nich zapomniał –

KONRAD

Już są tam – wykute.

KS. PIOTR

Obyś, grzeszniku, nigdy sam ich nie wyczytał,
Oby cię o znaczenie ich Bóg nie zapytał –
Módl się; myśl twoja w brudne obleczona słowa,
Jak grzeszna z tronu swego strącona królowa,
Gdy w żebraczej odzieży, okryta popiołem,
Odstoi czas pokuty swojej przed kościołem,
Znowu na tron powróci, strój królewski wdzieje
I większym niżli pierwej blaskiem zajaśnieje.

Usnął –

(klęka)

– Twe miłosierdzie, Panie, jest bez granic.

(pada krzyżem)

Panie, otom ja sługa dawny, grzesznik stary,
Sługa już spracowany i niezgodny[1] na nic.
Ten młody, zrób go za mnie sługą Twojej wiary,
A ja za jego winy przyjmę wszystkie kary.
On poprawi się jeszcze, on wsławi Twe Imię.
Módlmy się, Pan nasz dobry! Pan ofiarę przyjmie.

(modli się)

(W bliskim kościele, za ścianą, zaczynają śpiewać pieśń Bożego Narodzenia. Nad Księdzem Piotrem Chór aniołów na nutę: «Anioł pasterzom mówił»)

CHÓR ANIOŁÓW

(głosy dziecinne)

Pokój temu domowi,
Spoczynek grzesznikowi.
Sługo! sługo pokorny, cichy,
Wniosłeś pokój w dom pychy.
Pokój temu domowi.

ARCHANIOŁ PIERWSZY

(na nutę: «Bóg nasz ucieczką»)

Panie, on zgrzeszył, przeciwko Tobie zgrzeszył on bardzo.

ARCHANIOŁ DRUGI

Lecz płaczą nad nim, modlą się za nim Twoi Anieli.

ARCHANIOŁ PIERWSZY

Tych zdepc, o Panie, tych złam, o Panie, którzy Twe święte sądy pogardzą,

ARCHANIOŁ DRUGI

Ale tym daruj, co świętych sądów Twych nie pojęli. […]

CHÓR ANIOŁÓW

Pan maluczkim objawia,
Czego wielkim odmawia.
Litość! litość! nad synem ziemi,
On był między wielkiemi,
Litość nad synem ziemi.

ARCHANIOŁ DRUGI

On sądów Twoich nie chodził badać jako ciekawy,
Nie dla mądrości ludzkiej on badał, ani dla sławy.

ARCHANIOŁ PIERWSZY
On Cię nie poznał, on Cię nie uczcił, Panie nasz wielki!
On Cię nie kochał, on Cię nie wezwał, nasz Zbawicielu!

ARCHANIOŁ DRUGI
Lecz on szanował imię Najświętszej Twej Rodzicielki.
On kochał naród, on kochał wiele, on kochał wielu.

Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. III, [w:] tegoż, *Dziady*, Warszawa 1974.

[1] Niezgodny – niezdatny.

Temat 2. Co sprawia, że człowiek zyskuje szacunek innych ludzi? Rozważ problem i uzasadnij swoje zdanie, odwołując się do podanych fragmentów *Potopu* Henryka Sienkiewicza oraz do wybranych tekstów kultury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 wyrazów.

Тема 2. Як людина може заслужити повагу інших людей? Поміркуй над проблемою й обґрунтуй свою думку, звертаючись до наведених уривків з «Потопу» Генрика Сенкевича та до вибраних текстів культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів.

Henryk Sienkiewicz
Potop

Fragment 1.

Pani Skrzetuska mówiła panu Zagłobie: ojcze, a on jej: córuchno, choć wcale nie byli krewni. Jej rodzina mieszkała na Zadnieprzu, w dawnym państwie wiśniowieckim, a co do niego, Bóg jeden wiedział, skąd był rodem, gdyż sam rozmaicie o tym powiadał. Ale za czasów, gdy jeszcze była panną, Zagłoba znamienite jej oddał usługi i ze straszliwych niebezpieczeństw ratował, więc też oboje z mężem czcili go jako ojca i w całej okolicy niezmiernie był od wszystkich szanowany, tak dla obrotnego rozumu, jak i dla nadzwyczajnego męstwa, którego liczne w różnych wojnach […] dał dowody.

Imię jego głośne było w całej Rzeczypospolitej – sam król kochał się w jego opowiadaniach i dowcipie […].

Fragment 2.

– Przedstawiam wam, ojcaszku – rzekł Jan – stryjecznego mego, pana Stanisława Skrzetuskiego ze Skrzetuszewa, rotmistrza kaliskiego.

– Waszmość pan tak do Jana podobny – odparł Zagłoba, mrugając oczyma i strząsając resztki snu z powiek – że gdzie bym waszmości spotkał, zaraz bym powiedział: „Skrzetuski!” Hej, co za gość w domu!

– Miło mi zabrać znajomość z waćpanem dobrodziejem – odparł Stanisław – tym bardziej że imię znane mi było dobrze, bo je rycerstwo w całej Rzeczypospolitej ze czcią powtarza i za przykład podaje.

– Nie chwaląc się, robiło się, co mogło, póki się siłę czuło w kościach. Jeszcze i teraz rad by człek wojny pokosztował […]. Ale czemu to waćpanowie tak strapieni jesteście, aż Janowi oblicze pobladło?

– Stanisław straszne przywiózł wieści – odrzekł Jan. – Szwedzi weszli do Wielkopolski i już ją całkiem zajęli.

Pan Zagłoba zerwał się z ławy, jakby mu czterdzieści lat ubyło, otworzył szeroko oczy i począł mimo woli macać się po boku, jakby szukając szabli.

– Jak to? – rzekł – jak to: całą ją zajęli?

– Bo ją wojewoda poznański i inni wydali pod Ujściem w ręce nieprzyjaciela – odparł Stanisław Skrzetuski.

– Dla Boga!… Co waćpan mówisz!… Poddali się?!…

– Nie tylko się poddali, ale podpisali ugodę, w której wyrzekli się króla i Rzeczypospolitej… Odtąd tam ma już być Szwecja, nie Polska.

– Na miłosierdzie boskie!… Na rany Ukrzyżowanego!… To się chyba świat kończy?… Co ja słyszę?… Jeszcześmy wczoraj z Janem mówili o tej groźbie od Szweda, bo były wieści, że idą, ale obaj byliśmy pewni, że to się na niczym skończy, a co najwięcej na wyrzeczeniu się tytułu króla szwedzkiego przez naszego pana, Jana Kazimierza. […]

– Co myślisz czynić, Janie? – rzekł Stanisław.

– Pewnie, że w domu nie ostanę […]. Żonę i dzieci trzeba będzie gdzie bezpiecznie umieścić. Pan Stabrowski, mój krewny, jest łowczym królewskim w Puszczy Białowieskiej i w Białowieży mieszka. Choćby cała Rzeczpospolita wpadła w moc nieprzyjaciół, to przecie tam nie trafią. Jutro zaraz żonę i dzieci wyślę. […]

Tu zwrócił się do pana Zagłoby:

– A wy, ojcze, pójdziecie z nami, czyli też Helenie zechcecie do puszczy towarzyszyć?

– Ja? – odpowiedział pan Zagłoba – czy pójdę? chybaby mi nogi korzenie w ziemię puściły, wtedy bym nie poszedł, a i to jeszcze prosiłbym kogo, żeby mnie wykarczował. Tak mi się chce szwedzkiego mięsa znowu pokosztować jak wilkowi baraniny! Ha! szelmy, pludraki, pończoszniki!… […] Znam ja ich, ale i oni mnie znają… Nie może być inaczej, tylko się, szelmy, zwiedzieli, że Zagłoba się zestarzał. Tak? Poczekajcie! zobaczycie go jeszcze! […] Janie! radźmy prędzej, co czynić, bo już bym chciał na końskim grzbiecie siedzieć!

Henryk Sienkiewicz, *Potop*, t. I, Warszawa 1977.

Temat 3. Zinterpretuj podany utwór. Postaw tezę interpretacyjną i ją uzasadnij. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 wyrazów.

Тема 3. Проаналізуй наведений твір. Визнач тезу й обґрунтуй її. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів.

Urszula Kozioł

Ulga na wiosnę

Jak dobrze wiosno że sobie radzisz beze mnie
cóż to za szczęście że znasz chwilę liścia
chwilę źdźbła zboża szarości ziemi i nieba
– wszystko odbywa się tak jak być powinno
i bez mojego bogudzięki udziału.

Drzewa sobie się lęgną i sobie owady
światło sobie i cienie sposobią się sobie
jak mądre zwierzę że przyzywa zwierza
i nie zawraca mi głowy o zgodę.

Jakże cieszę się ziemio zuchelku[1] wszechświata
że tak sobie obiegasz oklepane osie
nie dbając o to by mnie zadziwić czym nowym
– a to dopiero byłaby parada!

Mam więc z głowy przyloty ptaków i pór roku
wzdęcia wód i powietrza wklęsanie mam z głowy
cóż za ulga: świat może obejść się beze mnie
może się obejść beze mnie
człowieka.

Urszula Kozioł, *Ulga na wiosnę*, [w:] tejże, *Stany nieoczywistości*, Warszawa 1999.

[1] Zuchelek (*gw.*) – mały kawałek, cząstka; kęs czegoś.

WYPRACOWANIE na temat nr / ТВІР на тему № ……

Miejsce dla egzaminatora Місце для екзаменатора

.....	_____
.....	_____
.....	_____
.....	_____
.....	_____
.....	_____
.....	_____
.....	_____
.....	_____
.....	_____
.....	_____

Tabelę wypełnia egzaminator!
Таблицю заповнює екзаменатор!

		Liczba punktów	Suma	Uzasadnienie przyznania 0 punktów
rozprawka	A.	0 – 3 – 6		
	B.	0 – 4 – 8 – 12 – 18		
interpretacja	A.	0 – 3 – 6 – 9		
	B.	0 – 5 – 10 – 15		
	C.	0 – 2 – 4		
	D.	0 – 3 – 6		
	E.	0 – 1 – 2		
	F.	0 – 2 – 4		
	G.	0 – 3 – 6		
	H.	0 – 2 – 4		

BRUDNOPIS ***(nie podlega ocenie)***
ЧЕРНЕТКА ***(не підлягає оцінюванню)***

JĘZYK POLSKI

Poziom podstawowy

Wypracowanie

Formuła 2015

JĘZYK POLSKI

Poziom podstawowy

Wypracowanie

Formuła 2015

JĘZYK POLSKI

Poziom podstawowy

Wypracowanie

Formuła 2015

ПОЛЬСЬКА МОВА

Базовий рівень

Твір

Формула 2015

ПОЛЬСЬКА МОВА

Базовий рівень

Твір

Формула 2015

ПОЛЬСЬКА МОВА

Базовий рівень

Твір

Формула 2015